

Young society

• เรื่องและภาพ : นิภาพร ทับทูน

โคมไฟปรอยยิ้มที่ติดอยู่บนปลายเสานั้น เรียกความสนใจจากผู้พบเห็นได้ไม่น้อย เพราะไม่ว่าจะมองจากมุมไหน ยิ้มบนโคมไฟก็น่ารักจนทุกคนอดยิ้มตามไปด้วยไม่ได้

ผลงาน "โคมไฟยิ้ม" เป็นศิลปะ "การต่อกระดูกตาย" ฝีมือน้องๆ "กลุ่มลูกหว่า" ภาควิชาสร้างสรรค์ลูกหลานช่างฝีมือเมืองเพชร(บุรี) ที่นำผลงานดีๆ มาร่วมแบ่งปันในงานมหกรรม **พื้นที่นี้...ดีจัง สัญจร** ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรก ณ บ้านดอนศาลพ่อปู่ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

อมรรัตน์ อุดมเรืองเกียรติ ผู้ประสานงานโครงการพื้นที่นี้...ดีจัง เล่าว่า โครงการพื้นที่นี้...ดีจัง เป็นความร่วมมือของ แผนงานสื่อสร้างสุข ภาวะเยาวชน (สสย.) และกลุ่มดินสอสี ที่ต้องการขับเคลื่อนกิจกรรมดีๆ โดยเปิดพื้นที่สร้างสรรค์และสื่อสร้างสรรค์

น้องนิว กับบทนางพันธุรัต

ละครชาตรี...ดีจัง

ให้แก่ทุกๆ ชุมชนที่มีพลังในทุกๆ ชอคมมของประเทศ
“พื้นที่ทุกๆ แห่งสามารถเป็นพื้นที่นี้...ได้จริง เรามี
บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ที่ตั้งมากมาย ช่วงต้นปี 2553
เราจึงเริ่มชวนเครือข่ายในหลายๆ พื้นที่มาช่วยกันคิดว่า
แนวคิดในการพัฒนาจะเป็นอย่างไร เพื่อที่ว่าชุมชน
ต่างๆ จะได้มีความสุข มีพลัง ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลัก
ของโครงการ”

สำหรับมหกรรมพื้นที่นี้...ได้จริง สัญจร ที่จัดขึ้น
ณ บ้านดอนศาลาฟอปปี้ ถือเป็นกิจกรรมสัญจรครั้งแรก
มีเครือข่ายที่มาร่วมกันสร้างสรรค์รอยยิ้มให้แก่เด็กๆ
คนในพื้นที่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มลูกทวดจาก
เพชรบุรี ที่มาสาธิตและสอนการประดิษฐ์พวงมโหตร
การตอกกระดาดลายนักษัตร และลูกยอดหลากหลายสี ส่วน
กลุ่มรักยิ้มที่มาจากกรุงเทพมหานคร ก็นำรูปแบบ
การทำเข็มกลัดหนึ่งเดียวในโลกมาเผยแพร่ นอกจากนี้
เด็กๆ และสมาชิกในชุมชนเองก็ร่วมกันเพิ่มกิจกรรม
นันทิก เช่น การประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้าน ของเล่นกันโต้
สมุดสองหน้า รวมถึงการเล่านิทานแสนสนุกด้วย

ในส่วนของการแสดง นอกจากการแสดงละคร
หุ่นคน โดยคณะแม่เพทาย อำเภอบ้านลาด จังหวัด
เพชรบุรีแล้ว ยังมีนิทานหุ่นเงา การแสดงรำวงกลองยาว
รวมถึงไฮไลต์ของงาน นั่นคือ การแสดงละครชาตรี
โบราณโรงท่าเสา โดยเยาวชน **กลุ่มลูกกระนาค** ที่แสดง
ร่วมกับศิลปินพื้นบ้านด้วย

อภิเชษฐ์ เทพศิริ หรือ ครูน้อย ในฐานะผู้ก่อตั้ง
และดูแลเยาวชนกลุ่มลูกกระนาค เล่าถึงที่มาของ
การพัฒนาเยาวชนในชุมชนบ้านดอนศาลาฟอปปี้ ตามล
บางแก้ว ว่า ทั้งหมดนั้นเกิดมาจาก “ความอยาก”
ส่วนตัวล้วนๆ

“เคยอ่านหนังสือเล่มหนึ่งที่เขียนบอกว่า ละคร
ชาตรีเพชรบุรีมี 2 กลุ่ม คือ ละครชาตรีในเมือง และ
ละครชาตรีบางแก้ว ละครชาตรีในเมือง เราเคยเห็นเขา
เล่นกันบนกันอยู่หน้าวัดมหาธาตุบ้าง แต่ละครชาตรี
บางแก้วไม่เคยเห็น เราก็เฝ้าไปถามคนโน้นทีคนนี้
ที่ว่าละครชาตรีบางแก้วใช้ที่บ้านบางแก้วของเราหรือเปล่า
ปรากฏเขาบอกว่า บ้านเรานี้แหละ แต่เอ...ทำไมเรา
ไม่เคยเห็นเลยล่ะ ก็เลยเริ่มสืบค้น เพราะเราจบ
นาฏศิลป์มา เราก็อยากเห็นละครชาตรีที่บ้านเรา

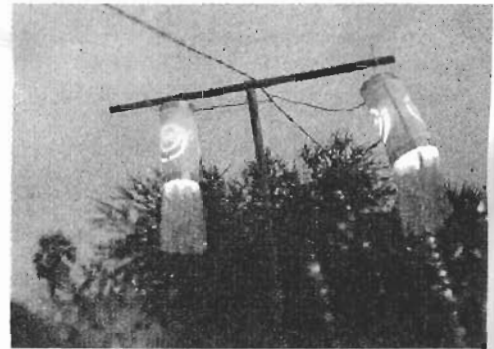
แรกๆ ก็พยายามรวบรวมเด็กๆ มาสอน ตอนนั้นไม่มี
ใครสนใจเลย ทว่าเราบ้าหรือเปล่า แต่เราก็พยายามทำ
มาเรื่อยๆ จนกลายมาเป็นกลุ่มลูกกระนาคอย่างทุกวันนี้”
ครูน้อย เล่า

อาจไม่ได้มีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน แต่ทุกเย็น
หลังเลิกเรียน น้องๆ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกกระนาคก็จะ
นัดมารวมตัวกันเพื่อฝึกการรำ การร้องละครชาตรี
โดยมีครูน้อยเป็นผู้สอน รวมถึง **พ่อครูไพฑูรย์ และ
แม่ครูบุญธรรม จันทรสข** ศิลปินละครชาตรีพื้นบ้าน
จังหวัดเพชรบุรี ที่ทุ่มเทสุดกำลังกับการถ่ายทอดศิลปะ
พื้นบ้านให้แก่เยาวชนคนรุ่นหลังด้วย

“เราได้รับการถ่ายทอดจากพ่อครูแม่ครู ทำให้เด็ก
มีโอกาสดูรู้ว่าจะละครชาตรีโบราณโรงท่าเสานั้นเป็น
อย่างไร วันหนึ่งเด็กเล่นละครชาตรีได้ แต่ถามว่าดีหรือยัง
ก็ยังไม่ดี ต้องฝึกฝนประสบการณ์ไปเรื่อยๆ ต้องเรียนรู้
กันอย่างเข้มข้น คือไม่ใช่แค่ละครชาตรีอย่างเดียวที่เรา
ต้องการพัฒนา แต่เป็นชุมชนด้วย

เราต้องการพัฒนาละครชาตรีไปพร้อมๆ กับ
ชุมชน จนมาสัมผัสกับพื้นที่นี้ได้จริง เพราะเราเห็นว่า
พื้นที่ที่เราอยู่ตรงนี้ดีจังเลย”

หนึ่งในเยาวชนกลุ่มลูกกระนาคผู้ับบทนางพันธุรัต
จากการแสดงละครชาตรีโรงท่าเสาได้ถูกออกฉายในชุมชน
อย่าง **น้องนิว-อภิสิทธิ์ ลำพูนเล็ก** วัย 11 ปี เผยว่า
ละครชาตรีทำให้เขาเป็นคนกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น

ที่สำคัญเขายังภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ “ผู้สืบทอด”
ศิลปะพื้นบ้านที่กำลังจะหายไปด้วย

“ผมไม่รู้จักละครชาตรีมาก่อน จนครูน้อยชวนมา
เล่นก็เริ่มรู้จักว่า ละครชาตรีคือการแสดงอย่างหนึ่งของ
บ้านเราที่กำลังจะหายไป ผมก็มาฝึกกับครูจนเล่นได้
แต่ก็ยังไม่ได้เท่าไร อย่างบทที่เล่นก็มีหลายบท เมื่อก่อน
เล่นบทพระ ตอนนั้นเล่นบทนางยักษ์ คือผมอยากลอง
เปลี่ยนไปเรื่อยๆ เพื่อพัฒนาตัวเอง” น้องนิว บอก

ถึงจะฝึกฝนมาได้เพียง 2 ปี แต่เมื่อถามน้องนิวว่า
จะเล่นละครชาตรีต่อไปถึงเมื่อไร เด็กชายตอบทันทีว่า

“จนกว่าครูน้อยจะเลิก หรือถ้าครูเลิกผมก็จะ
พยายามไปทางประปรายจากที่ต่างๆ เพื่อสืบทอด
กิจกรรมต่อไป”

ฟังดูอาจธรรมดา แต่ลองพิจารณาลึกๆ นี่เป็น
ความคิดที่ยิ่งใหญ่มากทีเดียว และแม้จะต้องใช้ฝึกฝน
อีกมาก แต่หากหาได้รับโอกาสและการยอมรับจากคน
ในชุมชน รวมถึงสังคมส่วนรวม ก็จะเป็นกำลังใจให้
พวกเขาสร้างสรรค์ผลงานดีๆ ต่อไป

“วันนี้มีผู้ใหญ่คนหนึ่งบอกว่า งานนี้สนุกกว่า
งานวัดอีกนะหนู พอดีใจมากเลย” ผู้ประสานงานโครงการฯ
บอกอย่างดีใจ

แม้ว่าจะเป็นเพียงแค่หนึ่งเสียงจากจำนวนคน
ที่มาร่วมงานกว่าสองร้อยคน แต่เท่านั้นก็มีผลมากมาย
ต่อความรู้สึก ไม่ใช่เฉพาะคนจัดงานเท่านั้น แต่ยัง
รวมไปถึงรอยยิ้มของเด็กๆ ในชุมชนของพวกเขา
เองด้วย